

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Філологічний факультет
Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи **Наталія МИХАЛЬЧЕНКО**
Серпень 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТИЛІСТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література),
освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

2024 – 2025 навчальний рік

Розробник: Мікрюкова Катерина Олександрівна, старший викладач, кандидат філологічних наук, старший викладач (Катерина МІКРІЮКОВА)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літератури
Протокол №1 від «26» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри (Лілія РУСКУЛІС)

«26» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАРОКІС У КОТЕРОМУ ПІДГОТОВКА
ВИКЛАДАЧА ФАХОВОЇ ОШОСІСЬКОЇ ТА ШИРОЇ ОЗАСІСЬКОЇ

СЕРІСЬКОЇ

Лілія Рускуліс

Секретарка кафедри української мови і літератури

освітньо-професійна програма «Українська мова і література»

Анотація

У процесі вивчення дисципліни «Стилістика української мови» поглиблено, систематизовано й узагальнено знання зі стилістики й функціональних стилів сучасної української мови, сформовано вміння й навички визначати стилістичні ознаки мовних одиниць у текстах різних стилів й вільно користуватись усною і писемною формами української мови, дотримуючись норм літературної мови; закріплено вміння вільно, зв'язно, логічно, точно, доречно й виразно викладати свої думки, користуючись багатством і різноманітністю мовних засобів відповідно до функціональних стилів сучасної української мови; удосконалено навички й уміння опрацювання науково-лінгвістичної літератури, творчої самостійної роботи в процесі підготовки до практичних і семінарських занять зі стилістики української мови. Сформовано здатність до виділення й пояснення стилістичних ознак мовних одиниць у текстах усіх стилів, до застосування стилістичних прийомів, способів використання мовного матеріалу відповідно до умов і цільової настанови; розвинено навички до редагування текстів різних стилів й конструювання стилістично довершеного тексту будь-якого стилю та жанру.

Ключові слова: стилістика, стиль, функціональні стилі, культура мовлення, мовна одиниця, мовні засоби, сучасна українська літературна мова.

Summary

In the process of studying the discipline «Stylistics of the Ukrainian language» the knowledge of stylistics and functional styles of the modern Ukrainian language was deepened, systematized and generalized, the abilities and skills to determine stylistic features of language units in texts of different styles and freely to use oral and written forms of Ukrainian language following the norms of the literary language were formed; the ability to freely, coherently, logically, accurately, appropriately and clearly express their thoughts, using the richness and variety of language tools in accordance with the functional styles of the modern Ukrainian language was fixed; skills and abilities of study scientific and linguistic literature, creative independent work in the process of preparation for practical and seminar classes on the stylistics of the Ukrainian language have been improved. The ability to highlight and explain the stylistic features of language units in the texts of all styles, to use stylistic techniques, ways to use language material in accordance with the conditions and target guidelines was formed; skills in editing texts of different styles and constructing a stylistically perfect text of any style and genre were developed.

Key words: stylistics, style, functional styles, speech culture, language unit, language means, modern Ukrainian literary language.

1. Опис навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Варіативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – науковий проєкт	Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	<i>Рік підготовки:</i>	
		4	
<i>Семестр</i>			
8			
Загальна кількість годин-150		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: 8 аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Ступінь бакалавра		20
		<i>Практичні, семінарські</i>	
			30
		<i>Самостійна робота</i>	
			100
		Вид контролю: екзамен	

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 50 год. – аудиторні заняття, 100 год. самостійна робота (33,3% / 66,7%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: практично оволодіти стилістикою сучасної української мови в поліфункціональній формі, а також закономірностями, що визначають використання виражальних засобів відповідно до стилістичних норм.

Завдання курсу: поглибити, закріпити, систематизувати й узагальнити знання зі стилістики сучасної української мови; поглибити знання про формування, становлення й розвиток функціональних стилів української мови в різних сферах спілкування; формувати вміння й навички визначати стилістичні ознаки мовних одиниць у текстах усіх стилів; формувати вміння вільного користування обома формами української мови – усною і писемною, дотримуючись норм літературної мови; навчати студентів вільно, зв'язно, логічно, точно, доречно й виразно викладати свої думки, користуючись багатством і різноманітністю мовних засобів відповідно до функціональних стилів сучасної української мови; прищеплювати студентам навички й уміння творчої самостійної роботи в процесі підготовки до практичних і семінарських занять зі стилістики української мови; формувати уміння та навички опрацювання науково-лінгвістичної літератури.

Передумови для вивчення дисципліни: курс тісно пов'язаний із теоретичними проблемами сучасної української літературної мови, історії української літератури, загального мовознавства, історії мови.

Навчальна дисципліна складається із п'яти кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Сформувати уявлення про спеціальність і кваліфікацію філолога, особливості організації освітнього процесу в контексті модернізації української школи і входження у загальноєвропейський освітній простір.

ПРН 2. Знати історію та культуру України, вміти дискутувати про історичне минуле й сучасність у політичному та культурному контексті, критично осмислювати проблеми у сфері історії.

ПРН 6. Здійснювати пошук, інтерпретацію та синтез наукової інформації, отриманої з різних джерел із дотриманням принципів академічної доброчесності.

ПРН 11. Володіти сучасною українською літературною мовою, аналізуючи історичні особливості розвитку її фонетичної та граматичної систем і діалектні аспекти; характеризувати особливості функційних стилів; реагувати мовними засобами на соціокультурні запити.

ПРН 13. Здійснювати педагогічну діяльність в умовах реформування сучасної школи, реалізації концепції мовної освіти в Україні.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими *компетентностями*:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та розвиток суспільства, техніки та технологій.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною (англійською) мовою.

ЗК 5. Здатність до виконання навчально- й науково-дослідницьких завдань фахового

спрямування.

ЗК 6. Здатність організувати здоровий спосіб життя.

ЗК 7. Здатність проявляти повагу до української національної культури; з'ясовувати проблеми сучасної мовної та інформаційної політики.

ЗК 8. Здатність бути відповідальним, ініціативним; працювати в команді, розподіляти функції у виконанні спільної діяльності.

ЗК 9. Здатність розробляти й застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній та науковій діяльності.

II. Фахові:

ФК 6. Здатність до програмування, організації та поетапного проведення теоретичних досліджень, виконання експериментальної роботи й висвітлення здобутих наукових студювань у виданнях різної категорії; самостійного провадження науково-дослідницької роботи; репрезентації отриманих результатів на наукових

ФК 11. Здатність до аналізу історичних змін у мовній системі; з'ясування закономірностей народної мови в багатогранності її діалектів і говірок; засвоєння комплексу лінгвістичних знань про сучасну українську мову як систему; узагальнення й систематизації стилістичної диференціації мови.

2. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Стилїстика як лїнгвістичне вчення та навчальна дисциплїна.

Тема 1. Зміст обсяг поняття “стилїстика”. Етапи становлення стилїстики як особливої наукової дисциплїни. Предмет і структура науки. Методи і прийоми досліджень. Зв'язок стилїстики з іншими лїнгвістичними і нелїнгвістичними дисциплїнами. Лїнгвостилїстика: основні поняття, напрями і методи дослідження.

Тема 2. Стилї української мови. Поняття «функціональний стилї». Принципи класифікацій і внутрішньої жанрової диференціації стилїв. Типологія стилїв, підстилї, їх жанрові особливості. Характеристика основних функціональних стилїв. Історія розвитку стилїв в Україні.

Кредит 2. Фоностилїстика та її одиниці. Стилїстичні фігури.

Тема 3. Фоностилїстика як наука. Фоностилїстичні засоби мови. Історія виникнення. Джерела розвитку фоностилїстики. Звукова організація мови у стилїстичному аспекті. Засоби милозвучності української мови. Логічний та словесний наголос. Синтагматичний наголос. Роль процесу наголошення в різних функціональних стилях. Види звукових повторів (редуплікація): анафора, епіфора, асонанс, алїтерація у різних функціональних стилях. Поняття ритмомелодики в усному, поетичному і прозовому мовленні.

Тема 4. Символи як стилїстеми. Фїгури мови. Тропи і фїгури. Системний характер тропіки. Природа фїгур і тропів та сфери їх творення. Класифікація фїгур і тропів. Метафора. Епітет. Порівняння. Стилїстичні засоби смїхової культури.

Кредит 3. Лексична стилїстика.

Тема 5. Роль значення слова у стилїстичній системі мови. Типи значень слів. Типи переносних значень слів та їх стилїстична обумовленість у вживанні. Лексичні категорії мови, в основі яких лежить семантична спрямованість. Стилїстичні можливості різних категорій лексики (антонїмів, синонїмів, паронїмів, омонїмів тощо). Стилїстично-функціональна диференціація української лексики з точки зору активності вживання. Загальноновживана лексика в стилїстичному плані. Групи загальноновживаної лексики. Пасивна лексика в системі стилїстичної системи мови. Слова-терміни, професїоналізми, умови їх стилїстичного використання. Книжна лексика. Стилїстичний потенціал книжних слів. Застарїла лексика зі стилїстичного погляду. Функції історизмів. Групи архаїзмів та особливості стилїстичного використання.

Тема 6. Класифікація слів української мови з точки зору їх емоційного забарвлення.

Стилістично нейтральна лексика. Її стилістичний потенціал. Розмовна лексика. Категорії розмовної лексики (просторіччя, лайливі слова, жаргонізми, діалектизми тощо). Стилістичні параметри використання розмовних елементів мови. Стилістична сфера функціонування власне українських слів. Іншомовні слова у текстах різних стилів. Стилістичні помилки, що зумовлені функціонуванням запозичень у мові. Стилістичні можливості фразеологічної системи української мови.

Кредит 4. Граматична стилістика.

Тема 7. Стилістичні можливості словотвірної системи. Стилістичні можливості словотворення. Стилістична роль афіксації у різних функціональних стилях. Семантико-стилістичні значення і відтінки слів (тексту), що творяться словоскладанням, складанням коренів і основ, абрєвіацією. Слова, творені морфолого-синтаксичним способом: стилістичний коментар. Індивідуально-авторські новотвори.

Тема 8. Морфологічні засоби стилістики. Стилістичні можливості іменних частин мови. Стилістична характеристика дієслова. Стилістичні аспекти дієслівних категорій (часу, особи, способу). Стилістична своєрідність прислівників. Стилістичні можливості службових частин мови та вигуків.

Кредит 5. Стилістичні засоби (ресурси) української мови

Тема 9. Специфіка поняття «стилістичний синтаксис». Концепції вчених-лінгвістів щодо функціональності синтаксичних одиниць у різних стилях мови. Одиниці стилістичного синтаксису: головні та другорядні члени речень, їх стилістичне навантаження. Стилістичні можливості вставних і вставлених конструкцій. Однорідні члени речення, їх стилістичний потенціал. Словосполучення, типи словосполучень, їх стилістичні можливості. Стилістичні межі використання простих (односкладних, двоскладних) речень у різних функціональних стилях.

Тема 10. Стилістична сфера функціонування складних речень. Складні синтаксичні конструкції у різних стилях мови. Типові стилістичні огріхи, зумовлені синтаксичною організацією мови. Роль прямої мови у текстах різних стилів. Стилістичний потенціал складного речення. Період у синтаксичній стилістиці. Період як риторична фігура, його структура та види.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		Л	П	ср
1	2	3	4	7
Кредит 1. Стилістика як лінгвістичне вчення та навчальна дисципліна.				
Тема 1. Зміст обсяг поняття “стилістика”. Етапи становлення стилістики як особливої наукової дисципліни. Предмет і структура науки. Методи і прийоми досліджень. Зв’язок стилістики з іншими лінгвістичними і нелінгвістичними дисциплінами. Лінгвостилістика: основні поняття, напрями і методи дослідження.	15	2	2	11
Тема 2. Стили української мови. Поняття «функціональний стиль». Принципи класифікацій і внутрішньої жанрової диференціації стилів. Типологія стилів, підстили, їх жанрові особливості. Характеристика основних функціональних стилів. Історія розвитку стилів в Україні.	15	2	2	11
Усього:	30	4	4	22

Кредит 2. Фоностилістика та її одиниці. Стилiстичні фігури.				
Тема 3. Фоностилістика як наука. Фоностилістичні засоби мови. Історія виникнення фоностилістики. Джерела розвитку. Звукова організація мови у стилістичному аспекті. Засоби милозвучності української мови. Логічний та словесний наголос. Синтагматичний наголос. Роль процесу наголошення в різних функціональних стилях. Види звукових повторів (редуплікація): анафора, епіфора, асонанс, алітерація у різних функціональних стилях. Поняття ритмомелодики в усному, поетичному і прозовому мовленні.	15	2	4	9
Тема 4. Символи як стилістичні одиниці. Фігури мови. Тропи і фігури. Системний характер тропіки. Природа фігур і тропів та сфери їх творення. Класифікація фігур і тропів. Метафора. Епітет. Порівняння. Стилiстичні засоби сміхової культури.	15	2	2	11
Усього:	30	4	6	20
Кредит 3. Лексична стилістика				
Тема 5. Роль значення слова у стилістичній системі мови. Типи значень слів. Типи переносних значень слів та їх стилістична обумовленість у вживанні. Лексичні категорії мови, в основі яких лежить семантична спрямованість. Стилiстичні можливості різних категорій лексики (антонімів, синонімів, паронімів, омонімів тощо). Стилiстично-функціональна диференціація української лексики з точки зору активності вживання. Загальноновживана лексика в стилістичному плані. Групи загальноновживаної лексики. Пасивна лексика в системі стилістичної системи мови. Слова-терміни, професіоналізми, умови їх стилістичного використання. Книжна лексика. Стилiстичний потенціал книжних слів. Застаріла лексика зі стилістичного погляду. Функції історизмів. Групи архаїзмів та особливості стилістичного використання.	15	2	4	9
Тема 6. Класифікація слів української мови з точки зору їх емоційного забарвлення. Стилiстично нейтральна лексика. Її стилістичний потенціал. Розмовна лексика. Категорії розмовної лексики (просторіччя, лайливі слова, жаргонізми, діалектизми тощо). Стилiстичні параметри використання розмовних елементів мови. Стилiстична сфера функціонування власне українських слів. Іншомовні слова у текстах різних стилів. Стилiстичні помилки, що зумовлені функціонуванням запозичень у мові. Стилiстичні можливості фразеологічної системи української мови.	15	2	2	11
Усього:	30	4	6	20
Кредит 4. Граматична стилістика.				
Тема 7. Стилiстичні можливості словотвірної системи. Стилiстичні можливості словотворення. Стилiстична роль афіксації у різних функціональних стилях. Семантико-стилiстичні значення і відтінки слів (тексту), що творяться словоскладанням, складанням коренів і	15	2	4	9

основ, аббревіацією. Слова, творені морфолого-синтаксичним способом: стилістичний коментар. Індивідуально-авторські новотвори.				
Тема 8. Морфологічні засоби стилістики. Стилiстичні можливості іменних частин мови. Стилiстична характеристика дієслова. Стилiстичні аспекти дієслівних категорій (часу, особи, способу). Стилiстична своєрідність прислівників. Стилiстичні можливості службових частин мови та вигуків.	15	2	4	9
Усього:	30	4	8	18
Кредит 5. Стилiстичні засоби (ресурси) української мови				
Тема 9. Специфіка поняття «стилiстичний синтаксис». Концепції вчених-лінгвістів щодо функціональності синтаксичних одиниць у різних стилях мови. Одиниці стилістичного синтаксису: головні та другорядні члени речень, їх стилістичне навантаження. Стилiстичні можливості вставних і вставлених конструкцій. Однорідні члени речення, їх стилістичний потенціал. Словосполучення, типи словосполучень, їх стилістичні можливості. Стилiстичні межі використання простих (однокладних, двоскладних) речень у різних функціональних стилях.	15	2	4	9
Тема 10. Стилiстична сфера функціонування складних речень. Складні синтаксичні конструкції у різних стилях мови. Типові стилістичні огріхи, зумовлені синтаксичною організацією мови. Роль прямої мови у текстах різних стилів. Стилiстичний потенціал складного речення. Період у синтаксичній стилістиці. Період як риторична фігура, його структура та види.	15	2	2	11
Усього:	30	4	6	20
Разом:	150	20	30	100

5. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Стилiстика як лiнгвістичне вчення та навчальна дисципліна.		
1.	Тема 1. Лiнгвостилістика: основні поняття, напрями і методи дослідження.	2
2.	Тема 2. Характеристика основних функціональних стилів.	2
Кредит 2. Фоностилістика та її одиниці. Стилiстичні фігури.		
3.	Тема 3. Фоностилістика та її одиниці.	2
4.	Тема 4. Стилiстичні фігури.	2
Кредит 3. Лексична стилістика		
5.	Тема 5. Лексичні засоби стилістики.	2
6.	Тема 6. Стилiстичні можливості фразеологічної системи української мови.	2
Кредит 4. Граматична стилістика.		
7.	Тема 7. Стилiстичні можливості словотвору.	2
8.	Тема 8. Стилiстичні морфології.	2
Кредит 5. Стилiстичні засоби (ресурси) української мови		

9.	Тема 9. Стилiстичнi можливостi словосполучень та простих речень.	2
10.	Тема 10. Стилiстичнi можливостi складних речень.	2
	Усього:	20

6. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кiлькiсть годин
Кредит 1. Стилiстика як лiнгвiстичне вчення та навчальна дисциплiна.		
1.	Тема 1. Стилiстика мови як наука та навчальна дисциплiна.	2
2.	Тема 2. Стилi української мови	2
Кредит 2. Фоностилiстика та її одиницi. Стилiстичнi фiгури.		
3.	Тема 3. Фоностилiстичнi засоби мови.	4
4.	Тема 4. Стилiстичнi засоби смiхової культури.	2
Кредит 3. Лексична стилiстика		
5.	Тема 5. Стилiстичний потенцiал лексико-семантичних груп (синонiми, антонiми, омонiми та паронiми).	4
6.	Тема 6. Фразеологiзми у рiзних функцiональних стилях (поняття фразеологiзму, рiзновиди фразеологiзмiв, стилiстична класифiкацiя фразеологiзмiв, її вiдмiнностi вiд iнших класифiкацiй).	2
Кредит 4. Граматична стилiстика.		
7.	Тема 7. Стилiстичнi можливостi словотвору.	4
8.	Тема 8. Стилiстичнi можливостi повнозначних частин мови.	4
Кредит 5. Стилiстичнi засоби (ресурси) української мови.		
9.	Тема 9. Стилiстичнi можливостi словосполучень та простих речень.	4
10.	Тема 10. Стилiстичнi можливостi складних речень.	2
	Усього:	30

7. Самостiйна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кiлькiсть годин
Кредит 1. Стилiстика як лiнгвiстичне вчення та навчальна дисциплiна.		
1.	Тема 1. Етапи становлення стилiстики як особливої наукової дисциплiни. Опрацювання наукових джерел iз теми. Пiдготовка вiдеолекцiї та презентацiї. Оформлення таблицi з порiвняльної характеристики стилiв.	11
2.	Тема 2. Характеристика основних функцiональних стилiв. Стилiстичний аналіз текстiв рiзних стилiв. Створення ментальних карт до публiкацiй, присвячених розвитку стилiв в Україні. Формулювання «take-home message».	11
Кредит 2. Фоностилiстика та її одиницi. Стилiстичнi фiгури.		
3.	Тема 3. Фоностилiстичнi засоби мови. Iсторiя виникнення фоностилiстики. Опрацювання наукових джерел iз теми. Побудова логiчних схем. Фоностилiстичний аналіз текстiв рiзних стилiв.	9

4.	Тема 4. Класифікація фігур і тропів. Опрацювання наукових джерел із теми. Побудова логічних схем. Виконання тестових завдань. Стилістичний аналіз текстів різних стилів.	11
Кредит 3. Лексична стилістика		
5.	Тема 5. Стилістичні можливості лексики. Опрацювання наукових джерел із теми. Робота зі словниками. Підготовка презентації. Добір мовних прикладів.	9
6.	Тема 6. Стилістичні можливості фразеології. Опрацювання наукових джерел із теми. Аналіз лексичних засобів стилістики запропонованих текстів.	11
Кредит 4. Граматична стилістика.		
7.	Тема 7. Стилістичні можливості словотвору. Опрацювання наукових джерел із теми. Підготовка презентації. Виконання тестових завдань.	9
8.	Тема 8. Стилістичні можливості морфології. Опрацювання наукових джерел із теми. Виконання тестових завдань. Підготовка повідомлення (презентації) щодо стилістичних можливостей різних частин мови.	9
Кредит 5. Стилістичні засоби (ресурси) української мови		
9.	Тема 9. Стилістичні можливості простого речення. Виконання творчих завдань із теми «Синтаксичні засоби стилістики». Характеристика стилістичних можливостей односкладних і неповних речень. Аналіз стилістичних особливостей синтаксису текстів різних стилів.	9
10.	Тема 10. Стилістичні можливості складного речення. Опрацювання наукових джерел із теми. Побудова логічних схем. Виконання та добір вправ із теми. Стилістичний аналіз текстів різних стилів.	11
Усього:		120

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

1. Підготовка відеоуроку з поясненням актуальних питань стилістики української мови .
  2. Створення індивідуального проєкту.
  3. Розробка банку тестів із дисципліни «Стилістика української мови».
- Основне завдання цих видів діяльності – навчити студентів описувати й аналізувати мовні явища, використовуючи різноманітні наукові джерела.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано

B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацювати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, екзамен) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно за умови, якщо відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу.

Студенту виставляється дуже добре, якщо відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу. У ході відповіді наявні незначні мовленнєві огріхи.

Студенту виставляється добре, відповідь змістовна, однак неповна, репліки недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином використання термінологічної лексики; порушується послідовність і логічність викладу думок; надається перевага невербальній комунікації; трапляються суттєві мовленнєві огріхи.

Студенту виставляється достатньо, якщо він володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, поверхово і фрагментарно або володіє частиною навчального матеріалу, уміє застосовувати знання в стандартних ситуаціях, але порушує послідовність і логічність викладу думок. У відповіді трапляються суттєві мовні помилки.

Студенту виставляється задовільно, якщо він бере участь в обговоренні теоретичних питань практичного заняття, проте, відповіді є недостатніми за обсягом (до 5-6 реплік), елементарними за змістом, зі значною кількістю помилок різного роду.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують студенти** за п'ять кредитів.

Поточне оцінювання та самостійна робота										КР 1	КР 2	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	25	25	500/100
45	45	45	45	45	45	45	45	45	45			

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б

10. Засоби діагностики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи,

презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це, наприклад, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, метод проблемного викладу матеріалу), робота з художнім текстом, метод бесіди, комп'ютерна підтримка навчального процесу.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови : навч. посіб. для студ. філол. спец. вищ. навч. закл. Львів: Світ, 2003. 432 с.
2. Бадер В. І. Стилiстика української мови: навч. посiб. для студ. вищих навч. закл. Луганськ: Видавництво СНУ ім. В. Даля, 2006. 204 с.
3. Бондарєва Н. О. Стилiстика української мови: навч. посiб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Четверта хвиля, 2010. 248 с.
4. Губарева Г. Практикум зі стилістики української мови (для студентів закладів вищої освіти) / Уклад. Г. Губарева, О. Гурова. Суми : Триторія, 2022. 86 с.
5. Дудик П. С. Стилiстика української мови: навч. посiб. К.: Видавничий центр «Академія», 2005. 368 с.
6. Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови: навч. посіб. Львів: ПАІС, 2007. 400 с.
7. Клещова О. С. Культура мовлення і стилістика: модульний контроль: навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 110 с.
8. Климова К. Я. Практична стилістика сучасної української мови: навч. посіб. Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка. Житомир: [б.в.], 2005. 144 с.
9. Коваль В. О. Стилiстика української мови: навч.-метод. посiб. для студ.-філолог. вищ. навч. закл. Умань: ПП Жовтий, 2011. 149 с.
10. Конторчук Г. Стилiстика сучасної української мови: практичний курс: навч. посiб. для студ. вищ. навч. закл. Житомир: Рута, 2012. 219 с.
11. Кравець Л., Барань Є. Стилiстика української мови. Навчальне видання (навчально-методичний посiбник) Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II / Автори: Лариса Кравець та Єлизавета Барань. За редакцією кандидата філологічних наук, доцента Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II Олександра Кордонця. Берегове–Ужгород: ЗУІ ім. Ф.Ракоці II ТОВ «РІК-У», 2022. 150 с.
12. Кузнецова Г. П. Стилiстика і культура ділового українського мовлення в освітній сфері спілкування: навч. посiб. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013. 216 с.
13. Мацько Л. І. Стилiстика української мови: підручник. К. : Вища школа, 2003. 462 с.
14. Пентиліук М. І. Ділове спілкування та культура мовлення: навч. посiб. К.: Центр навчальної літератури, 2010. 224 с.
15. Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови: підручник. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2000. 248 с.
16. Рижко О. М. Практична стилістика: навч. посiб. К.: НАУ, 2010. 320 с.
17. Стилiстика мовних одиниць: лексична стилістика, стилістична фразеологія:

навч.- метод. посібник для студентів-філологів ЗВО; уклад.: І. І. Коломієць. Умань: Візаві, 2021. 108 с.

18. Стилїстика української мови: навч.-метод. посіб. / упоряд.: А. С. Попович, Л. М. Марчук; за ред. А. С. Попович. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. 172 с.

19. Шевченко Л. Стилїстика української літературної мови: функціональна діагностика тексту: навч. посіб. К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. Кн. 2. 388 с.

20. Шульжук Н. В. Стилїстика сучасної української літературної мови: навч.-метод. посіб. для студ. філол. спец. ВНЗ. Рівне, Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. 304 с.

Допоміжна

1. Башманівська Л., Башманівський В. «Стилїстика засобів масової комунікації» як навчальна дисципліна в підготовці майбутнього журналіста. Вісник Книжкової палати. 2022. № 6. С. 26–30.

2. Бирик С. П. Усна літературна мова в українській культурі повсякдення: монографія. НАН України, Ін-т укр. мови. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2013. 589 с.

3. Бойко Н. І. Українська експресивна лексика: семантичний, лексикографічний і функціональний аспекти: монографія. Ніжин: ТОВ Аспект-Поліграф, 2005. 552 с.

4. Ботвина Н. В. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: АртЕк, 2001. 280 с.

5. Бублейник Л. В. Особливості художнього мовлення: навч. посіб. зі спец. курсу для студ. гуманіт. ф-тів. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Л. Українки, 2000. 177 с.

6. Волковинський О. Поетика епітета: монографія. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В., 2011. 350 с.

7. Волкотруб Г. Й. Стилїстика ділової мови: навч. посіб. К.: МАУП, 2002. 208 с.

8. Гуйванюк Н. В. Слово – Речення – Текст: вибрані праці. Чернівці: Чернівецький нац. університет, 2009. 664 с.

9. Гуйванюк Н. В. Способи реалізації іронії у структурі речення. Чернівці: Рута, 2009. 170 с.

10. Денисова С. П. Стилїстика газетно-журнального тексту : тексти лекцій. К.: КиМУ, 2004. 53 с.

11. Домбровський В. Українська стилїстика і ритміка. Українська поетика. Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 2008. 488 с.

12. Капелюшний А. О. Стилїстика. Редагування журналістських текстів: практичні заняття: навч. посіб. Львів: ПАІС, 2003. 544 с.

13. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі: монографія. К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. 336 с.

14. Кондратенко Н. В. Синтаксис українського модерністського і постмодерністського художнього дискурсу: монографія. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. 328 с.

15. Кравець Л. Динаміка метафори в українській поезії ХХ ст.: монографія. К.: ВЦ «Академія», 2012. 416 с.

16. Крутько Т. В., Купчик Л. Є., Масло І. М. Стилїстичні засоби у малоформатних повідомленнях мережі Facebook. Актуальні питання гуманітарних наук: зб. наук. праць. Серія: Мовознавство. Літературознавство. Дрогобич, 2021. Вип. 45, том 1. С. 143-147.

17. Ладиняк Н. Б. Естетична функція синтаксису прози Івана Багряного: монографія. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2012. 168 с.

18. Лесюк М. П. Еротизми в українському пісенному фольклорі: наук. видання. ІваноФранківськ: Місто НВ, 2010. 244 с.

19. Мацько Л. І. Стилїстика ділової мови і редагування документів: навч. посіб. для дистанційного навчання. К.: Ун-т «Україна», 2004. 281 с.

20. Мойсієнко А. Мова як світ світів. Поетика текстових структур. Умань: РВЦ

«Софія», 2008. 280 с.

21. Навчук Г. В. Формально-синтаксичні та функціонально-семантичні особливості окличних речень: монографія. Тернопіль: Астон, 2007. 200 с.

22. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. з алгоритмічними приписами. К. : Центр учбової літератури, 2009. 392 с

23. Пешак М. М. Комунікативний синтаксис. К. : Довіра, 2000. 150 с.

24. Попович А. С. Мовностилістичні особливості української сатирично-гумористичної прози: монографія. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О. А., 2008. 172 с.

25. Українська лінгвостилістика ХХ – початку ХХІ століття: система понять і бібліографічні джерела / уклад.: С. П. Бибик, Т. А. Коць, С. Г. Чемеркін та ін.; за ред. С. Я. Єрмоленко К.: Грамота, 2007. 146 с.

Інформаційні ресурси

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови : навч. посіб. для студ. філол. спец. вищ. навч. закл. Л. : Світ, 2003. 432 с. (20 екз.)

2. Дудик П. С. Стилістика української мови: навч. посіб. К. : Видавничий центр «Академія», 2005. 368 с. (10 екз.)

3. Коваль В. О. Стилістика української мови: навч.-метод. посіб. для студ.-філолог. вищ. навч. закл. Умань: ПП Жовтий, 2011. 149 с. (10 екз.)

4. Кравець Л. В. Стилістика української мови: практикум: навч. посіб. для студ. філол. спец. вищ. навч. закладів. К.: Вища школа, 2004. 200 с. (5 екз.)

5. Мацько Л. І. Стилістика української мови: підручник. К. : Вища школа, 2003. 462 с. (20 екз.)

6. Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови: підруч. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2000. 248 с. (18 екз.)

7. Рускуліс Л. В., Баденкова В. М., Корнієнко І. А. Корпус типових навчальних програм: метод. посіб. / за заг. ред. Рускуліс Л.В. Миколаїв : Іліон, 2021. 273 с. (2 екз.)

8. Рускуліс Л. В., Баденкова В. М., Корнієнко І. А. Корпус навчально-методичних матеріалів: мовознавчий та історико-лінгвістичний цикли: навч.-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2020. 458 с. (5 екз.)

9. Рускуліс Л. В., Баденкова В. М., Корнієнко І. А. Корпус типових навчальних програм. Частина І : навч.-метод. посіб. Миколаїв, 2019. 183 с. (2 екз.)

10. Шульжук Н. В. Стилістика сучасної української літературної мови: навч.-метод. посіб. для студ. філол. спец. ВНЗ. Рівне, Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. 304 с.(5 екз.)

11. Український лінгвістичний портал. . URL.: <https://www.ulif.org.ua/>

12. Сайт Інституту мовознавства імені О. О. Потебні НАН України. URL: <http://www.inmo.org.ua/library.html>.

13. Сайт Інституту української мови НАН України. URL: <http://www.nas.gov.ua>

14. Українська мова. Енциклопедія. URL <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>